

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія кримінологічних досліджень»

Ступінь вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень

Рік навчання: __, Семестр: __

Кількість кредитів/годин: 5/150

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські заняття

Назва курсу	Методологія кримінологічних досліджень
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=2960

Коротка анотація до курсу:

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Методологія кримінологічних досліджень» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Право» підготовки здобувачів вищої освіти третього (PhD) рівня (денної та заочної форми навчання), спеціальності 081 «Право». Методологія кримінологічних досліджень як навчальна дисципліна входить до комплексу навчальних дисциплін, які складають фундамент фахової підготовки докторів філософії. Навчальний план дисципліни передбачає, що аспіранти розуміють сутність основних правових явищ, значення провідних правових категорій; володіють в достатній мірі науковими методами пізнання правової дійсності та здатні творчо засвоїти учбовий матеріал по названому курсу; використовують отримані знання для вирішення професійних завдань; здатні до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; орієнтуються у антикорупційній політиці у кримінально-правовому вимірі; спроможні застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Метою викладання спецкурсу «Методологія кримінологічних досліджень» є формування у майбутніх фахівців системи базових знань щодо методології кримінологічних досліджень, як синтезованого наукового знання, методологічних підходів у пізнанні злочинності, ведення самостійної наукової роботи, дослідження та експериментування для забезпечення їхньої професійної підготовки у якості науковців.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методологія кримінологічних досліджень» є формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес щодо методологічних підходів у пізнання злочинності як соціального явища; вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду проведення наукових досліджень в цій галузі; знань щодо «Інституційної архітекτονіки» кримінологічних досліджень; знань щодо методики конкретного кримінологічного дослідження; знань щодо методологічного інструментарію наукового розв'язання проблем кримінології; набуття дослідницьких навичок, усвідомлення цілей наукового дослідження, формування навичок щодо особливостей методики дослідження окремих видів злочинів та окремих категорій особи злочинця; знань про шляхи підвищення якості наукових досліджень у кримінології та розробки ефективних заходів кримінологічної безпеки.

1. Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Методологія як інтегральне поняття та сучасні методологічні проблеми науки
Тема 2	Методологічні підходи у пізнанні злочинності як соціального явища
Тема 3	«Інституційна архітектоніка» кримінологічних досліджень
Тема 4	Загальні вимоги кримінологічного прогнозування як основа організації наукового дослідження
Тема 5	Методика кримінологічного планування як основа підготовки написання наукових статей, монографій, наукових доповідей та повідомлень

Тема 6	Логічне опрацювання бібліографії і емпіричної база для висунення і перевірки наукової гіпотези
Тема 7	Методологічний інструментарій наукового розв'язання проблем кримінології
Тема 8	Гносеологічні, онтологічні, правові, економічні, етичні, праксеологічні, соціально-психологічні вимоги до кримінологічних досліджень
Тема 9	Методика досліджень окремих видів злочинів та окремих категорій особи злочинця: кримінологічне планування
Тема 10	Реалізація здобутків кримінологічних досліджень та шляхи підвищення ефективності кримінологічної політики в Україні

2. Формат курсу:

Очний/Змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в сфері професійної діяльності, у тому числі дослідницько-інноваційної, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань в галузі права;

Здатність ініціювати та виконувати (індивідуально або в науковій групі) наукові дослідження, що приводять до отримання нових знань у сфері правничої науки;

Здатність працювати у складі наукового колективу, розуміючи відповідальність за результати загальної роботи, в також нести персональні зобов'язання;

Здатність працювати в міжнародному контексті, вміння аналізувати міжнародне законодавство та адаптувати його в вітчизняне;

Здатність знаходити, контекстуалізувати та інтерпретувати значну кількість теоретичного та нормативного матеріалу;

Набуття глибоких, обґрунтованих фахових знань; детальні або дуже детальні знання спеціальної області дослідження в галузі права у поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження;

Здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в конкретних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;

Здатність здійснювати статистичний аналіз інформації з різних джерел, документів для вирішення завдань наукового дослідження;

Здатність розробляти проекти нормативно-правових актів;

Поглиблене розуміння методології тлумачення та особливостей застосування інститутів публічного, приватного права.

4. Результати навчання:

Класифікувати об'єкти і явища правової дійсності; Пояснювати феномени галузевих юридичних наук;

Співвідносити загальні, спеціальні та одиничні поняття у юридичній науці з метою формування нових понять та ознак явищ та феноменів;

Виявляти та критично оцінювати наукові та законодавчі колізії, що не відповідають реаліям правової дійсності;

Упорядковувати досягнення юридичної науки у предметній області дослідження;

Розробляти пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства на основі проведеного дослідження;

Інтегрувати положення теорії держави і права, галузевих юридичних наук з метою отримання нових науково обґрунтованих результатів;

Установлювати зв'язок наукових положень із практичною діяльністю органів публічної адміністрації, суб'єктів приватного права;

Оцінювати допустимість доказів для доведення власної точки зору на сутність і зміст правових явищ і феноменів;

Аргументувати власну точку зору із урахуванням доктринальних положень.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26/6 год.
Семінарські заняття	24/4 год.
Самостійна робота	97/138 год.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – доступ до мережі Інтернет, комп'ютер, ноутбук (за можливістю).

Неформальна освіта передбачена.

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ права за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: дотримання академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в ДПУ»; письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

7. Рекомендована література:

Основна:

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Директива 2005/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання коштів та фінансування тероризму. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_774.
3. Директива Європейського Парламенту та Ради 2015/849/ЄС від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання доходів та фінансування тероризму, що вносить зміни та доповнення в Регламент (ЄС) 648/2012 Європейського парламенту та Ради і скасовує Директиву 2005/60/ЄС Європейського парламенту та Ради і Директиву Комісії 2006/70/ЄС. URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/es-2015849.pdf>
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. Урядовий кур'єр. 17.11.2010. № 215.
5. Криміналістичні засоби та методи розслідування кримінальних правопорушень: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 164 с

Допоміжна:

1. Бугера О. І. Цифровізація кримінологічних досліджень: стан та перспективи. Юридичний вісник. Одеса, 2022 (2). С. 46-52.
2. Боровик А. В. Методологія у наукових дослідженнях з кримінально-правової та кримінологічної тематики. Дослідження інновацій та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 25-26 лист. 2021 р.). Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука. Рівне: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Ч. 1. С. 33-37.
3. Нікітін Ю.В., Нікітіна І.В. Методологія наукових досліджень та її значення для кримінології та запобігання злочинності. Юридична Україна, № 6, 2019. С. 16 – 20.
4. Нікітін Ю.В., Нікітіна І.В. Кримінологічний менеджмент як соціальна складова модернізації кримінального кодексу України. Концептуальні засади нової редакції Кримінального кодексу України: матеріали міжнар. наук. конф., м. Харків, 17 – 19 жовт. 2019 р. / редкол: В.Я. Тацій, (голов. ред.), А.П. Гетьман, Ю.В. Баулін та ін. Харків: Право, 2019. С. 104 – 108.
5. Мельник Д. С. Методологічні проблеми сучасних кримінологічних досліджень в Україні. Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 2022. С. 159-162.
6. Костицький М. В., Кушакова - Костицька Н. В. Аспекти методології кримінології. Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення: матеріали міжвузів. наук.-практ. круглого столу. Київ, 2020. С. 79-82.

7. Грицишен Д. О. Методологія реалізації державної кримінальної політики в сфері запобігання та протидії фінансовій злочинності в контексті взаємодії із іншими видами державної політики. *Аспекти публічного управління*. Видавництво «Грані». 2020. № 5. С. 97- 106.
8. Меркулова В.О., Гритенко О.А. Теоретико-методологічні проблеми кримінального права та законодавства. Навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2021. 240 с.
9. Коростельова Л. А. Інновації у зборі даних для кримінологічних досліджень. Питання кримінального права, кримінології та кримінально-виконавчого права. *Право і суспільство*. Дніпро, 2022. С. 195-200.
10. Головкін Б. М. Теперішнє і майбутнє кримінології. Проблеми законності. 2020. Вип. 149. С. 168-184.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
2. Офіційний сайт Верховного Суду України. URL: <http://www.scourt.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ. URL: www.sc.gov.ua.
4. Офіційний сайт Міністерства Юстиції України URL: www.minjust.gov.ua.
5. Офіційний сайт Вищої ради юстиції України. URL: www.vru.gov.ua .
6. Офіційна веб-сторінка наукометричної бази даних Scopus. URL: <https://www.scopus.com/>